

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **29.07.2026**

İskender BAYHAN

İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak son günlerde, "Sendikalı Ol" başlıklı kamu spotu ve sosyal medya kampanyalarıyla işçileri sendikalara üye olmaya çağırmaktasınız. Ancak işçilerin sendikalaşmasının önündeki engeller sosyal medya kampanyalarıyla değil, çalışma yaşamında izlediğiniz politikalarla belirlenmektedir. Atalarımızın "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz" sözü de tam olarak bunu anlatmaktadır. Bakanlığınızın işçi sınıfının haklarına ilişkin gerçek tutumu, kamu spotlarında değil; bugün açıkladığınız resmî yetki tespiti verileri ile örgütsüz emek sömürüsüne dayalı uygulamalarınızla açıkça görülmektedir.

2026 Temmuz ayı işkolu istatistiklerine göre Türkiye'de kayıtlı 17 milyon 430 bin 478 işçiden yalnızca 2 milyon 432 bin 788'i sendika üyesidir. Toplam sendikalaşma oranı yüzde 13,96 olarak açıklanırken, kamu işçileri hariç tutulduğunda özel sektörde sendikalaşma oranının yaklaşık yüzde 6-7 düzeyinde olduğu yönündeki değerlendirmeler, çalışma yaşamındaki örgütsüzlüğün boyutunu daha da görünür hâle getirmektedir. Aynı istatistiklere göre faaliyet gösteren 246 işçi sendikasının 186'sı işkolu barajını aşamamıştır.

Bu tablo tesadüf değildir. İşkolu barajları, uzun ve etkisiz yetki süreçleri, sendikalaşma nedeniyle işçi kısımları, grev hakkının yasaklanması ve toplu iş sözleşmesi hakkının önündeki engeller, milyonlarca işçiyi anayasal haklarını kullanamaz hâle getirmiştir. Sendikaların ve emek örgütlerinin uzun süredir dile getirdiği üzere, işkolu barajı özellikle mücadeleci sendikaların toplu iş sözleşmesi yetkisi almasını zorlaştırmakta; işçilerin sendika seçme özgürlüğünü ise engellemektedir. Son olarak, Bağımsız Maden-İş Sendikası örneğinde olduğu gibi, çeşitli sendikalar işkolu istatistikleri ve yetki

süreçlerinde Bakanlığınızın keyfi ve siyasi tasarruflarda bulunduğu yönünde tartışmalar yürütmektedir.

Öte yandan Emek Partisi tarafından "Barajsız Sendika, Yasaksız Grev, Güvenceli İş" kampanyası kapsamında işçilerden, sendikalardan, akademisyenlerden ve hukukçulardan alınan görüşler doğrultusunda hazırlanan ve muhalefet milletvekillerinin de imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sendikal Haklar Kanun Teklifi; işkolu barajlarının kaldırılması, grev hakkı önündeki engellerin kaldırılması, sendikal nedenle işten çıkarmalara karşı etkin iş güvencesi sağlanması ve toplu pazarlık hakkının güçlendirilmesini öngörmesine rağmen bugüne kadar Meclis gündemine alınmamış, Bakanlığınız tarafından da bu doğrultuda herhangi bir yasal girişimde bulunulmamıştır.

Bakanlığınızı yaptığınız tek adam yönetiminin bütün ekonomi politikalarına bakıldığında, sermaye sınıfına yönelik prim teşvikleri, vergi destekleri, esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıran uygulamaların hızla hayata geçirildiği; buna karşılık işçilerin anayasal haklarını çiğneyen düzenlemelerin ise sürekli görmezden gelindiği görülmektedir. Bunun sonucu olarak milyonlarca işçi düşük ücret, güvencesizlik, örgütsüzlük ve iş cinayetleri tehdidi altında çalışmaya mahkûm edilirken, sermaye sınıfı ise ucuz, örgütsüz ve hak arama olanakları elinden alınmış emek üzerinden kurulan sömürü düzeninden yararlanmaktadır.

Bu nedenlerle, Bakanlığınızın "Sendikalı Ol" çağrısının çalışma yaşamındaki gerçek uygulamalarla bir ilişkisi olmadığının, sendikal hakların kullanılmasının önündeki yapısal engellerin neden kaldırılmadığının ve işçilerin örgütlenme, toplu iş sözleşmesi ve grev haklarını güvence altına alacak düzenlemelerin neden hayata geçirilmediğinin açıklığa kavuşturulması amacıyla aşağıdaki soruların cevaplandırılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından kamu kaynakları kullanılarak hazırlanan "Sendikalı Ol" kampanyası için bugüne kadar toplam ne kadar kamu kaynağı harcanmıştır? Kampanya hazırlanırken hangi işçi sendikalarının, emek ve meslek örgütlerinin görüşü alınmıştır?
2. Bakanlığınızın yayımladığı 2026 Temmuz ayı işkolu istatistiklerine göre Türkiye'de yaklaşık 17,4 milyon işçiden yalnızca 2,43 milyonu sendika üyesidir. Toplam sendikalaşma oranının %13,96 düzeyinde kalmasının; kamu işçileri hariç tutulduğunda özel sektörde sendikalaşma oranının yaklaşık %6-7 seviyesinde olduğu yönündeki değerlendirmelerin temel nedenleri Bakanlığınıza göre nelerdir?
3. Türkiye'de bugün itibarıyla;
 - a) Yürürlükte bulunan bir toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçi sayısı kaçtır?
 - b) Sendika üyesi olmasına rağmen herhangi bir toplu iş sözleşmesi kapsamına giremeyen işçi sayısı kaçtır?
 - c) Fiilen grev hakkını kullanabilen işçi sayısı kaçtır?

4. Son beş yılda grev kararı alınan işyeri ve işçi sayısı kaçtır? Bunların kaçında grev uygulanabilmiş; kaçında grevler erteleme, yasaklama, yetki uyuşmazlığı veya diğer nedenlerle fiilen kullanılamamıştır?
5. Bakanlığınızın yayımladığı son istatistiklere göre 246 işçi sendikasının 186'sı işkolu barajının altında kalmıştır. İşkolu barajının işçilerin sendika seçme özgürlüğünü, toplu iş sözleşmesi hakkını ve grev hakkını sınırlandığı yönündeki eleştirilere katılmakta mısınız? İşkolu barajının kaldırılmasına yönelik herhangi bir yasal hazırlığınız bulunmakta mıdır?
6. Bağımsız Maden-İş Sendikası başta olmak üzere çeşitli sendikalar tarafından son işkolu istatistiklerinde işkolu barajının uygulanışına ve yetki süreçlerine ilişkin hukuka aykırılık iddiaları kamuoyuna taşınmıştır. Bakanlığınız bu iddialar hakkında herhangi bir idari inceleme başlatmış mıdır? Başlatılmamış ise gerekçesi nedir?
7. İşkolu barajı uygulamasının, Bakanlığa işkolu istatistikleri ve yetki süreçleri üzerinden sendikal yapıyı siyasi veya idari tasarruflarla etkileyebilme olanağı tanıdığı; özellikle bağımsız sendikaların toplu iş sözleşmesi yetkisi almasını zorlaştırdığı yönündeki açıklamalara ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
8. Son on yılda sendikal nedenle işten çıkarıldığı iddiasıyla Bakanlığınıza yapılan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçında işverenler hakkında idari yaptırım uygulanmıştır?
9. Son on yılda meydana gelen iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerin kaçının çalıştığı işyerinde sendika ve yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesi bulunmaktadır? Bakanlığınız, iş cinayetleri ile sendikasız çalışma arasındaki ilişkiye ilişkin istatistiksel bir çalışma yürütmekte midir?
10. Emek Partisi tarafından hazırlanarak muhalefet milletvekillerinin de imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Sendikal Haklar Kanun Teklifi hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir? Teklifte yer alan;
 - a) İşkolu barajının kaldırılması,

b) Sendikal nedenle işten çıkarmalara karşı etkin iş güvencesi sağlanması,

c) Toplu iş sözleşmesi yetkisinin önündeki engellerin kaldırılması,

d) Grev hakkının güvence altına alınması

yönündeki düzenlemeler neden hayata geçirilmemektedir?

11. Son on yılda Bakanlığınız tarafından hazırlanan çalışma yaşamına ilişkin yasal düzenlemelerin;

a) Sermaye sınıfına yönelik prim teşvikleri,

b) Vergi ve SGK destekleri,

c) Esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıran düzenlemeler

ile işçilerin örgütlenme, toplu iş sözleşmesi ve grev haklarını güçlendiren düzenlemeler bakımından sayısal dağılımı nedir?

12. Anayasa'nın 51, 53 ve 54'üncü maddeleri ile Türkiye'nin taraf olduğu ILO'nun 87 ve 98 sayılı sözleşmeleri sendikal örgütlenme, toplu pazarlık ve grev haklarını güvence altına almasına rağmen; milyonlarca işçinin fiilen bu haklardan yararlanamaması karşısında Bakanlığınızın çözüm programı nedir? Bu konuda hazırlanan bir eylem planı bulunmakta mıdır?
13. Bir taraftan işkolu barajı, uzun yetki süreçleri, sendikal nedenle işten çıkarmalar ve grev hakkını fiilen sınırlandıran uygulamalar devam ederken; diğer taraftan kamu kaynakları kullanılarak sosyal medya üzerinden "Sendikalı Ol" kampanyası yürütülmesinin çalışma yaşamındaki yapısal sorunları çözmeye yeterli olduğu düşünülmekte midir? İşçilerin örgütlenme hakkını fiilen güvence altına alacak somut yasal düzenlemeler ne zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirilecektir?
14. Bakanlığınızın çalışma yaşamına ilişkin uygulamalarının, işçilerin örgütlenme ve hak arama özgürlüğünü genişletmek yerine düşük ücretli, güvencesiz ve örgütsüz çalışma ilişkilerini sürdürerek sermayenin emek maliyetlerini düşüren, emek sömürsünü artıran bir çalışma rejimini güçlendirdiği yönündeki değerlendirmelere ilişkin Bakanlığınızın açıklaması nedir?